

Lars Neudorf

Spøgelse, traumer og tro – Seks romaner og en personlig beretning

Fønix, 2024

200 sider

Kr. 250,-

Anmeldt af: Ole Bjørn Petersen. Uploadet juli 2025.

Jeg har selv set et spøgelse – igen tvivl om det. Lige så virkeligt som kaffekoppen ved siden af computeren og Lars Neudorfs *Spøgelse, traumer og tro*. Så jeg er i lidt af et dilemma, for jeg tror ikke på spøgelse! Jeg kan levende forestille mig, hvorledes den vantro Thomas havde det.

Men heldigvis så forsøger Lars Neudorf, der er et pseudonym for Lars Feldvoss, uddannet i litteraturvidenskab og EFT-psykoterapeut, ikke at overbevise læseren om, at spøgelse eksisterer, men det langt mere interessante spørgsmål: "Hvordan kan og bør man forholde sig til erfaringen af spøgelse?".

Spiritualistiske selvhjælpsbøger har mange svar, men dér, hvor forfatteren selv har fundet hjælp til at få styr på sin egen spøgelsehistorie og de traumer og psykiske problemer, det har afstedkommet, er i skønlitteraturen – og det er ud fra denne "selvhjælps-vinkel" Neudorf kaster sig ud i spændende analyser af seks romaner, der i et eller omfang handler om spøgelse – men pointen er, at de ikke forholder sig til om spøgelse eksisterer, men er et forsøg på "at forholde sig til hjemløshedsoplevelinger og til de traumatiske forhold i menneskes liv, som de typisk vil være forbundet med". Der er således tale om et dialektisk forhold mellem forfatterens egne "hjemløsheder" og den psykologiske og åndelige visdom romanerne rummer – gensidigheden åbner for nye indsigter gensidig.

Blandt de seks romaner, der analyseres i dette perspektiv er Sigrid Undsets *Kirsten Lavransdatter*, Toni Morrisons *Below*, W.G. Sebalds *Beloved* og Henry James *The Turn of the Screw*. Bogen indeholder også forfatterens eget sygdomsforløb med bl.a. brug af psykedeliske stoffer og shamanistiske forløb i Amazonas og Portugal, men som uvidende om slige sager, var det en lidt forvirret omgang, men ikke desto mindre tydeligt, at forfatteren virkelig har været ude i tovene – også der, hvor de ikke kunne holde.

På et tidspunkt i denne lidelsesfulde historie, dukker en anden lidende frem i synerne, den korsfæstede Jesus: Var det planten, Gud eller det ubevidste, der nu frembragte disse visioner? Og det fører til spørgsmålet: "Hvilken arbejdsdeling skal man forestille sig mellem menneske og Gud i en religiøs helbredelsesproces som den, min historie om drengen udviklede sig til" – drengen er forfatterens traumatiske "spøgelse" – og herfra undersøger Neudorf syndefaldsmyten og myten om Jesu død og genopstandelse, der, som variationer over hjemløshedsmotivet, kombinerer et menneskeskabt traume og en guddommelig handling – i kraft af gudsønnens dobbelte natur som menneske og Gud: "For er det ikke i kraft af denne dobbelthed, at man på én gang kan identificere sig med traumet – det vil sige følge Jesus i det kan gennemgå, og sørge over, at det fandt sted – og samtidig, når man er klar, slippe det i tillid til den guddommelige helbredshandling?".

Jeg ville være et uredeligt menneske, hvis jeg skrev, at jeg var helt med på forfatterens kombinationer af egne traumer og Kristi lidelsehistorie, men min uforstand gør jo ikke vinklen mindre spændende og trækker for mig at se også på en lang historie tilbage til de første kristne martyrer, der med deres lidelser gik i Kristi fodspor som vejen til frelse, uagtet om det er fysiske lidelser til forskel fra forfatterens åndelige lidelser.

Og så i kapitel 6 kommer vi til bogens øjenåbner "Traumeteologi" – det var nyt for mig, for hvor har vi lige stødt på spøgelse i NT eller teologiske tekster i almindelighed? – der har fokus på spøgelse og blik for kombinationen af det traumatiske og kristendommens processer som en form for bearbejdelse af traumatisk stof, som forfatteren skriver.

"Hvordan forholder vi os til den kendsgerning, at en bevidsthed, der er syg og ødelagt som følge af vold, meget vel kan være en bevidsthed, hvor selve den forestillingsevne, der er en forudsætning for frelse, er blevet ødelagt, ... uoprettelig", spørger Serene Jones, forfatter til *Traume and Grace: Theology in a Ruptured World* (2009), der sammen med Shelly Rambos *Spirit and Trauma: A Theology of Remaining* (2010) er de to teologer, Neudorf tager udgangspunkt i "vedrørende traumas mulige "opløselighed og rækkevidden af Nådens frelsende kraft"" – og videre, "at vi med kristendommen bevæger os fra en tilstand, hvor mennesket er fanget af sin egen syndighed, til en udfrielse fra denne tilstand i kraft af den frelsende gudshandling".

Som sagt, der var mellemregninger i denne bog, som stadig henligger i mørke – men som nådens lys ville kunne oplyse – helbredelsen forudsætter tro og tro på dens kraft – og dertil er jeg ikke nået, så indtil da vil jeg kunne anbefale bogen for dens litterære analyser og så den yderligere åbning – hjem søgelsesmotivet – for det spirituelle i den moderne kristendom – eller måske snarere revitaliseringen af for længst (næsten) glemte praksisser i den fjerne kirke.